

Зниження податкового навантаження є необхідною умовою виходу України з економічної кризи, що приведе до формування цілої низки позитивних зрушень в економічній і податковій сферах. Поступове зниження податкового навантаження на фізичних осіб сприятиме збільшенню заощаджень домогосподарств, підвищенню платоспроможного попиту населення, а отже розвитку виробництва та збільшенню реальних доходів платників податків і, як наслідок, – зростання податкової бази.

Література:

1. Адонін С.В. Поняття державної податкової політики в Україні / С.В. Адонін // Держава та регіони. – 2011. – № 5. – [Серія: Економіка та підприємництво]. – С. 5-9.
2. Бечко П.К. Основи оподаткування: Навчальний посібник. / П.К. Бечко, О.А. Захарчук. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 168 с.
3. Іванов Ю.Б., Єськов О.Л. Сучасне оподаткування: мотиваційний аспект. Монографія. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2007. – 328 с.
4. Кушнірчук Ю.М. Оптимізація рівня фіскального навантаження з метою економічного забезпечення держави / Ю.М. Кушнірчук // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.11 – С. 161-169.

УДК 338

Ю. М. Колодзій

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Y.M. Kolodziy

PROBLEMS AND PROSPECTS OF UKRAINE STOCK MARKET

Фондовий ринок є невід’ємною частиною економічної системи будь-якої країни, а його формування – важливий елемент ринкової економіки. Щодо фондового ринку в Україні: формально він є ровесником незалежної держави, але так не набрав необхідних оборотів функціонування. Процес його інституційного становлення, набуття необхідних якісних параметрів все ще триває.

Науковці переглядають проблеми розвитку вітчизняного фондового ринку, виявляють причини, які перешкоджають цьому розвитку, шукають можливості розширення властивостей фондового ринку на теренах нашої держави, намагаються переорієнтувати цей сектор економіки на вирішення нових необхідних завдань, розробляють методи, спрямовані на усунення перешкод формування високоефективного фондового ринку. З цією метою у 2012 році була створена Національна комісія з цінних паперів та фондового

ринку (НКЦПФР), яка сформувалася на основі Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Але, як зазначають її члени, це абсолютно інша концепція регулювання і взаємодії учасників ринку.

Однією з проблем на шляху розвитку фондового ринку постає відсутність інвестиційних ресурсів. На початкових етапах становлення фондового ринку він виконував специфічну функцію – був інструментом для проведення приватизаційних процесів державних підприємств. Такий фондовий ринок не забезпечував підприємства реальним інвестиційним капіталом. Відповідно і емісія акцій не давала очікуваних прибутків, оскільки не була пов’язана з припливом додаткового капіталу.

Основне завдання фондового ринку на даному етапі розвитку – мобілізувати тимчасово вільні кошти в ті сектори економіки, які найбільше їх потребують, здійснити перерозподіл ресурсів. Залучення коштів через цінні папери ефективніше, оскільки є довготерміновим і може спрямовувати відповідні кошти на розширене відтворення. Необхідно так удосконалити фондовий ринок, щоб він зміг конкурувати з банківською системою. Тим більше, що ресурси, залучені за допомогою фондового ринку дешевші ніж ресурси, отримані через банківську систему.

Останніми роками спостерігається тенденція збільшення обсягу торгів на ринку цінних паперів. Так, цей показник у 2012 році становив 2 530,87 млрд грн, що більше обсягу виконаних договорів у 2011 році на 359,77 млрд грн. У той же час, темпи зростання фондового ринку були випереджаючими порівняно з ВВП: обсяг торгів на ринку цінних паперів перевищив показник ВВП країни майже у два рази [1].

Найбільший обсяг торгів серед усіх фінансових інструментів було зафіксовано з державними облігаціями - 179,12 млрд грн або 67,78 % від загального обсягу виконаних біржових договорів, що свідчить про довіру інвесторів до консервативних інструментів, друге місце посідають операції з облігаціями підприємств - 26,36 млрд грн або 9,98 %. Якщо ж говорити про операції з акціями, то їх об’єм склав 23,44 млрд грн або 8,87 % від загального обсягу [1].

Незважаючи на позитивний розвиток фондового ринку, його хороші результати на рівні економіки держави, можна стверджувати, що він все ж таки залишається одним зі слабших порівняно з фондовими ринками інших країн.

Отож НКЦПФР, з метою покращення діяльності фондового ринку України, розробляє засоби для зменшення негативних наслідків від падіння біржових курсів та індексів для оперативного реагування на такі події; проводить моніторинг стану як вітчизняного так і світового фондового ринку та аналіз ринку цінних паперів; вивчає роботу, яку виконують регулятори інших країн та міжнародні організації; досліджує розробки та впровадження механізму

проведення моніторингу та аналіз випадків значних коливань цін цінних паперів на фондових біржах.

Також з метою полегшення процедури обміну інформацією та покращення функціонування фондового ринку загалом комісія завершила роботу з переходу на електронний формат звітності учасників ринку, що, на мою думку, матиме неоднозначний результат.

Важливим елементом функціонування фондового ринку є зацікавленість іноземних інвесторів, що на даному етапі є проблематичним і потребує значних зусиль для забезпечення інвестиційної привабливості вітчизняних цінних паперів.

Отже, дослідивши динаміку розвитку фондового ринку України, можна зробити висновок, що його становище на сьогоднішній день все ж таки залишає бажати кращого. При подальшій лібералізації економічної політики та глибшій світовій інтеграції потреба у розвинутому фондовому ринку ставатиметься все відчутнішою.

Література

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Офіційна сторінка. - [Електронний ресурс.] - Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/>

УДК 338

О. А. Кучабська, Я.М. Шевчук

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

O.A.Kuchabska, Y.M. Shevchuk

MODERN TENDENCIES AND PROBLEMS OFF UNDMARKET OF UKRAINE DEVELOPMENT

Розвиток фондового ринку сьогодні є одним із найактуальніших завдань становлення української економіки. Фондовий ринок в Україні на сучасному етапі на стадії розвитку, проте існують недоліки та проблеми в його управлінні, функціонуванні, законодавчому регулюванні.

Існує ряд перешкод, які заважають сталому розвитку фондового ринку та якісному виконанню покладених на нього завдань щодо залучення інвестиційних ресурсів та забезпечення розвитку економіки України.

Фондовий ринок в Україні характеризується слабо розвинутою інфраструктурою, обмеженою кількістю емітентів та інформаційною непрозорістю, слабким захистом прав акціонерів, мізерністю активів інституційних інвесторів, відсутністю консолідації серед українських бірж,